

Қазақ Ұлттық қыздар педагогикалық Университеті

ҚАШЫҚТЫҚТАН ОҚЫТУ ЖАҒДАЙЫНДА КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУ ЖҮЙЕСІН ҚОЛДАНУ ЖОЛДАРЫ

Набуова Роза Абдрахманқызы – п.ф.к
Мектепке дейінгі және бастауыш білім кафедрасының
қауымдастырылған профессор м.а.

Қашықтықтан оқыту форматында оқыту мен оқуда туындайтын өзекті мәселелер мен мақсаты айқандалды

«... Қашықтан оқыту жағдайында оқыту мен оқуда критериалды бағалау қиындықтарын жетілдіру жолдары»

- 1) Оқу үдерісін талдау;
- 2) Оқу мақсаты мен нәтиже деңгейі арасындағы сәйкестікті анықтау;
- 3) Материалды меңгеру деңгейіне байланысты кері байланыс;
- 4) Түзету шаралары: жеке , жұптық, топтық жұмыс және шағын топпен кеңес

Қашықтан оқытудың тиімді жолдары

Ұйымдастыру шаралары

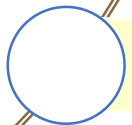
Дәрісті жүргізілу ерекшелігін студенттермен бірлесе отырып, айқындалды

Практикалық семинар сабақтарды жүргізуде қолданылатын әдіс, стратегиялары және жұмыс формалары анықталды

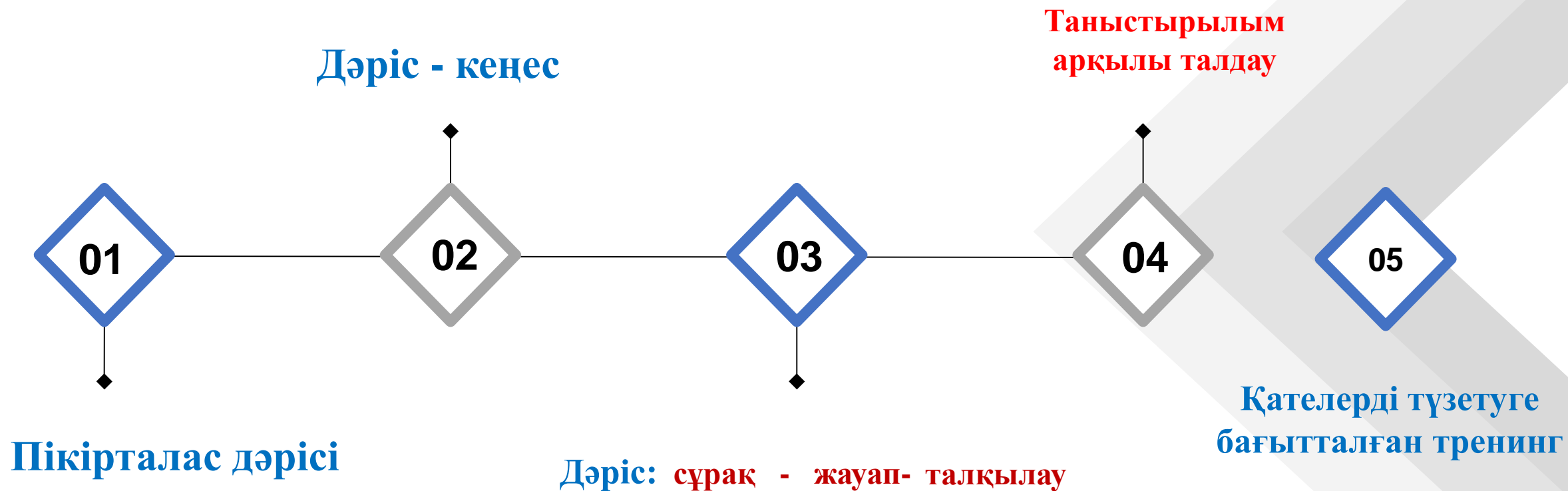
Студенттің өзіндік жұмысы

Кері байланыс жүргізу жолдары, бағалау критерийлері

Тест, сауалнама, интерактивті тапсырма

ҚАШЫҚТАН ОҚЫТУ ФОРМАТЫ ЖАҒДАЙЫНДА ИНТЕРАКТИВТІ ДӘРІС ТҮРЛЕРІ

КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУДЫҢ НЕГІЗІ – ҚАЛЫПТАСТЫРУШЫ БАҒАЛАУ

Луни: «Қалыптастырушы бағалау – оқудағы қажеттіліктерді анықтап, сәйкесінше оқыту үдерісін өзгерту мақсатында оқушының алға ілгерілеуі мен материалды игеруін жиі, интербелсенді бағалау» деп анықтама берген (2005)

«Критериалды бағалау» терминін алғаш рет **Роберт Юджин Глейзер** (1963) қолданған және бұл термин білім алушылардың оқу жетістіктерінің қол жеткізген және потенциалды деңгейлері арасындағы сәйкестікті анықтауға мүмкіндік беретін үдерісті сипаттайды

Каль: «Қалыптастырушы бағалау – мұғалімдер білім алушылардың өтіліп жатқан тақырыптар мен дағдыларды игеруін бағалау үшін қолданатын құрал. Белгілі бір тақырып өтіліп жатқанда білім алушы қате түсінігін және түсінбеген мәселелерін анықтаудың «өзегі» болып табылады»

Броудфут, Догерти, Гарднер, Харлен, Джеймс және Стобарт (2002) және т.б. ғалымдар «Білім алушылар оқудың қандай сатысында екенін, қандай бағытта жүру және сол бағытқа қалай жету керектігін шешу мақсатында мұғалім мен оқушылардың дәлелдерді іздеуі және түсіндіру үдерісі» деп өздері анықтама берген.

Беннет (2009) айтқандай, бір терминді екіншісімен ауыстыру анықтамамен байланысты қиындықтарды жеңілдетуге ғана көмектеседі

Оқу үшін бағалау – ізденетін, ойланатын, диалогтан, таныстырылымнан, қадағалаудан алынған ақпараттың негізінде әрекет ететін, сол арқылы күнделікті оқуды жақсартатын білім алушылардың, мұғалімдер мен құрдастарының күнделікті жұмысының бөлігі (Кленовски, 2009)

Қалыптастырушы бағалау қағидаттары

Қалыптастырушы бағалау – ішкі сапаны бақылаудың көрінісі

Білім алушы үшін
көзделген нақты
қабілеттері білгілі бір
мерзім ішінде біртіндеп
бақылап отыру және
бағалау

1 оқу мақсаттары қамтылады;

2 оқыту бағалаудың ажырамас бөлігі;

3 оқу мақсаттарына жеткендігі бағалау критерийлеріне сәйкес жүзеге асады;

4 үздіксіз бағалау;

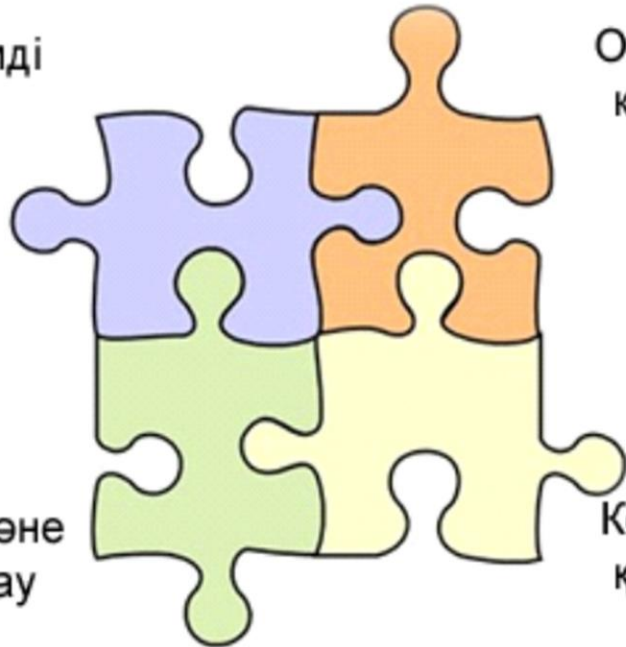
5 әр білім алушының ілгерілеуі туралы үздіксіз кері байланыс беріледі;

6 білім алушы қатесін түзетуге мүмкіндігі бар.

ҚАРА ЖӘШІК ІШІНДЕГІ ЖҰМЫС

«Қара жәшік» ішіндегі жұмыс

Сұрақтың тиімді
қойылуы

Оқушымен бірге
критерийлерді
талдау

Сыныптасын және
өзін-өзі бағалау

Кері байланысты
қамтамасыз ету

1-сурет: Оқушының өзін-өзі бағалау үшін блок құруы

ОЙ ТАЛҚЫ

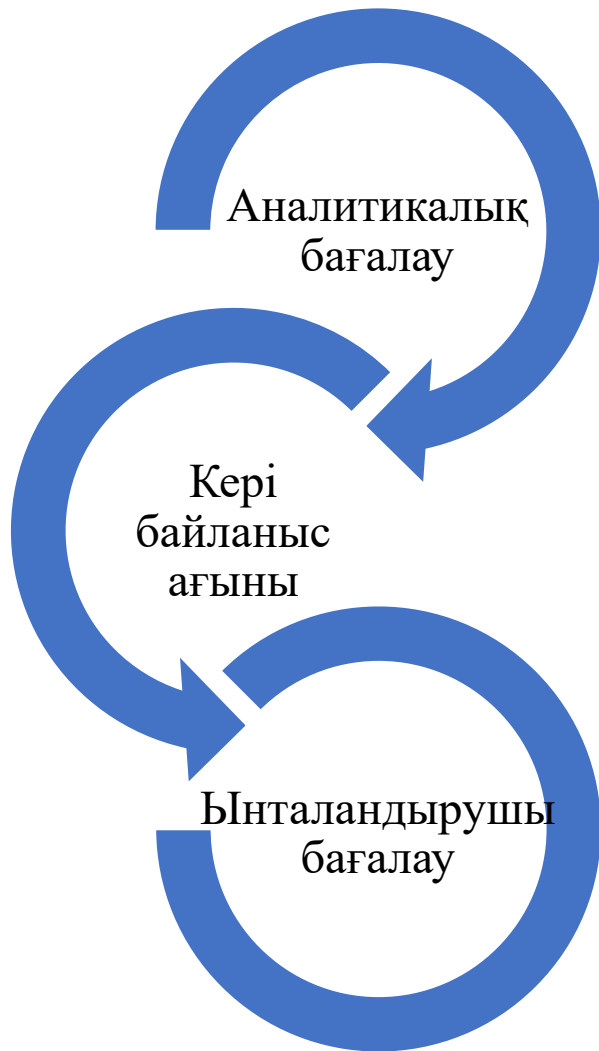

НЕГЕ қара жәшік?

НЕГЕ пазл арқылы беріліп
тұр?

Қалыптастырушы бағалаудың мәні мен құпиясы неде?

Сабақты деңгейде анықтай алады қаншалықты түсінгендігін

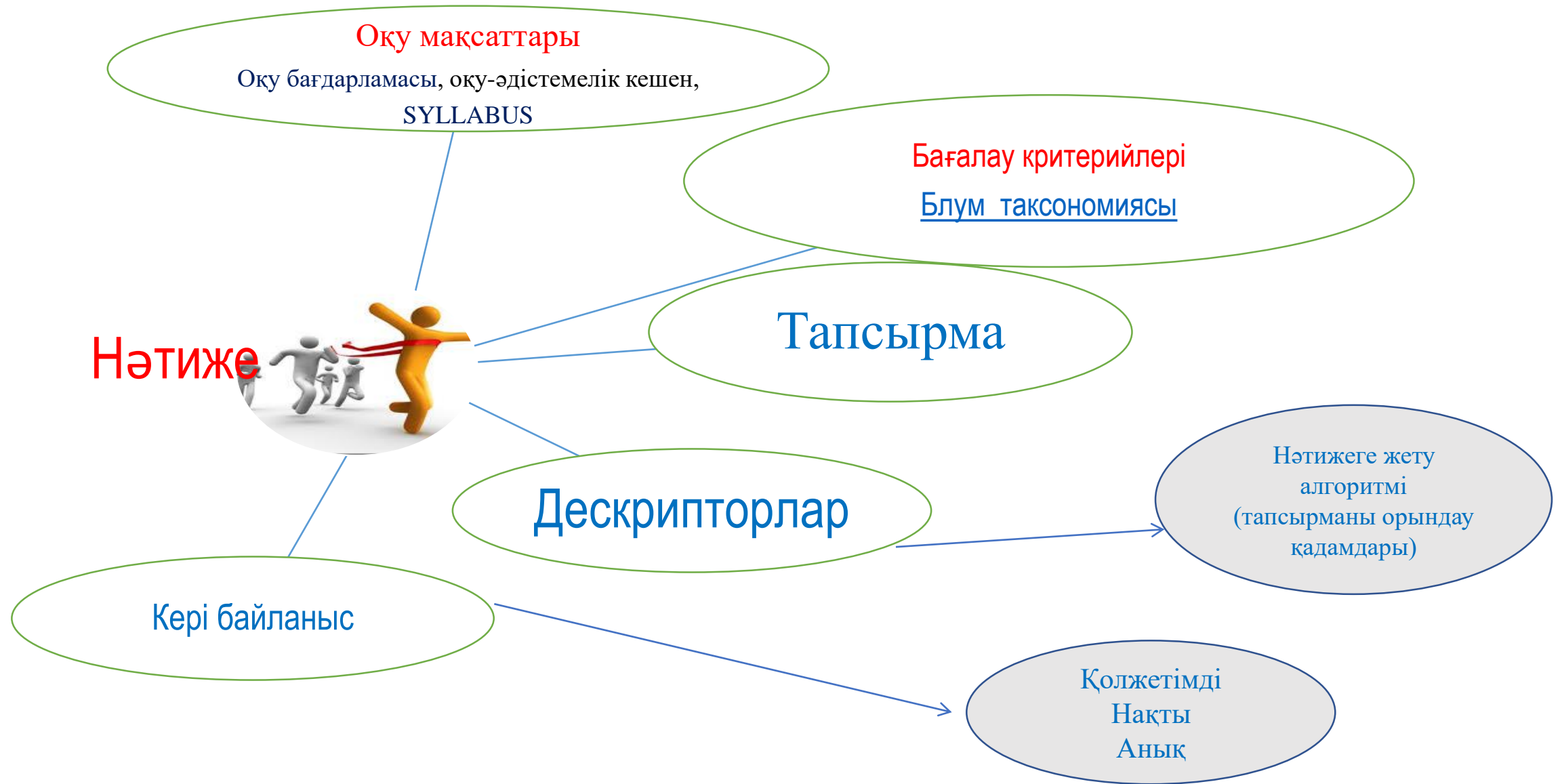
Толық жауап беруге мүмкіндік алады; қателіктерді түзетуге бағытталады

Білім алушы сабақ соңында алған біліміне рефлексия жасауды үйренеді

Қызығушылықпен жұмыс жасайды, ішкі уәжі оянады, өз жұмысын бағалай алуды үйренеді

Қалыптастырушы бағалау тиімді болу үшін:

Қашықтан оқыту форматы жағдайында интерактивті лекция:
өзара сұрақ арқылы оқытушы басшылығымен

Оқытушы басшылығымен ашық, талдау сұрақтарын қолдану арқылы жүргізу

Бұл тақырыптың негізгі
идеясы неде?
Егер де .....?

Немі
білдіреді.....?

Түсіндір неге.....?
Неліктен олай.....?

Оның
айырмашылығы неде .....?
бірі-бірінен

Мен қандай
тұжырым
жасар едім.....?

Ең ішіндегі кереметі.....? және
неліктен.....?

Мен болашақ тәжірибемде қалай қолданамын.....? егер..... ?

Бағалау мен баға, критерий, дескриптор ұғымдарын ажырата білудің маңызы

**КРИТЕРИЙ
ДЕСКРИПТОР**

БАҒАЛАУ

**Критерийлерге негізделген
бағалау моделі білім алушылар
үшін әділ болып табылады, ...**

БАҒА

КРИТЕРИАЛДЫ БАҒАЛАУДЫ ҚОЛДАНУ ЖОЛДАРЫ

БАҒАЛАУДЫ

ҚОЛДАНУ

ЖОЛДАРЫ

**ДӘРІС САБАҚТЫ
БАҒАЛАУ
КРИТЕРИЙІ**

• дәрісте берілген негізгі ой, пікір, терминологиялар мен анықтамаларды салыстыру және талдай алуға бағытталған

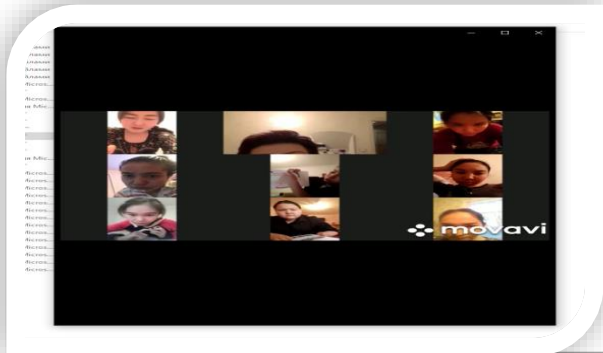
**ПРАКТИКАЛЫҚ
СЕМИНАРДЫ БАҒАЛАУ
КРИТЕРИЙІ**

• практикалық тапсырмаларды мектептегі тәжірибесімен байланыстыра және сәйкестендіре алады

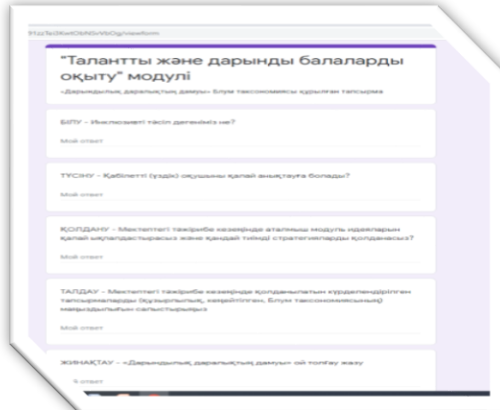
**СТУДЕНТТІҢ ӨЗІНДІК
ЖҰМЫСЫ (СӨЖ)
БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙІ**

• өзіндік тапсырмаларды (логикалық таблица, кесте, блок-схема және моделін) негізделген шешім, сенімді дәлелдемелермен құрастыра алады

КРИТЕРИЙ АРҚЫЛЫ

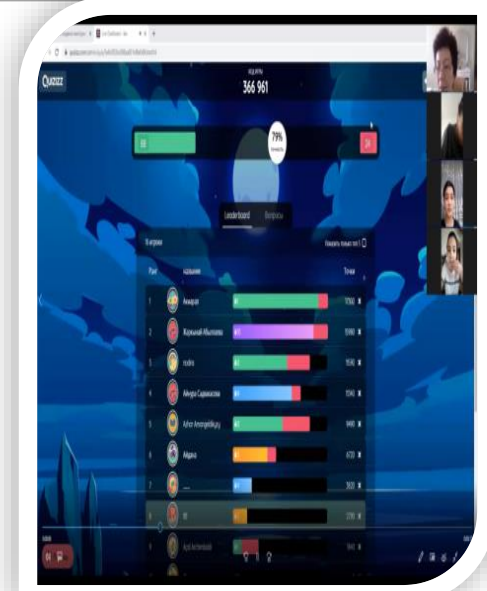
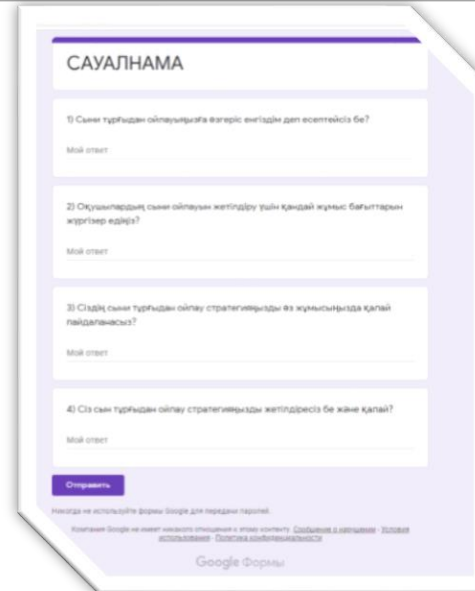
АУЫЗША КЕРІ БАЙЛАНЫС
1) ZOOM 2) Видеосабак

САУАЛНАМА, КЕРІ БАЙЛАНЫС АРҚЫЛЫ
Google Диск $\implies$ Google форм

Оқытушы комментарий: Тапсырма орындалуға бағытталғанмен, өзін-өзі бағалау әдістерінің сабақ үдерісінде қолдану ерекшелігі толыққанды орындалмағаны байқалады, ғалымдардың ой-тұжырымына өзіндік анықтама сипаттамалық тұрғыда берілген.

ЖАЗБАША КЕРІ БАЙЛАНЫС

ТЕСТ
“Quizizz”, “kahoot”

«Сыни ойшылдар: фактілер мен пікірлер арасындағы айырмашылықты көреді; егжей-тегжейлі қадағалау жасайды; болжамдарды ашып, олардың терминдерін анықтайды; және сенімді логикалық және салмақты дәлелдер негізінде логикалық пайымдау жасайды. Эллис Д, 1997»

ДӘРІС САБАҚТЫ БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙІ

өте жақсы	ЖАҚСЫ	ҚАНАҒАТТАНАРЛЫҚ
<p>- білім алушы дәрісте берілген негізгі ой, пікір, терминологиялар мен анықтамаларды салыстыру және талдай алуға бағытталған;</p> <p>-ақпаратты нақты, сауатты, дәйекті түрде жеткізе біледі</p>	<p>- дәрісте берілген негізгі ой, пікір, терминологиялар мен анықтамаларды салыстырумен шектеледі;</p> <p>- ақпаратты өзіндік көзқарас тұрғысында сенімді жеткізе алмайды</p>	<p>- дәрісте берілген берілген негізгі ой, пікір, анықтамаларды сипаттамалық тұрғыда және жаттанды сөз тіркестері арқылы жеткізеді</p>
<p>- қосымша тың ақпараттармен: ғаламтор желісі, энциклопедия, сөздіктерден алынған ойлар, пікірлер қамтылған.</p>	<p>- қосымша тың ақпараттармен: ғаламтор желісі, энциклопедия, сөздіктерден алынған бір, екі ойлар, пікірлер қамтылған.</p>	<p>- қосымша тың ақпараттармен: ғаламтор желісі, энциклопедия, сөздіктерден алынған ой, пікірлер қамтылғанмен, байланыстырып ойын жеткізе алмайды</p>

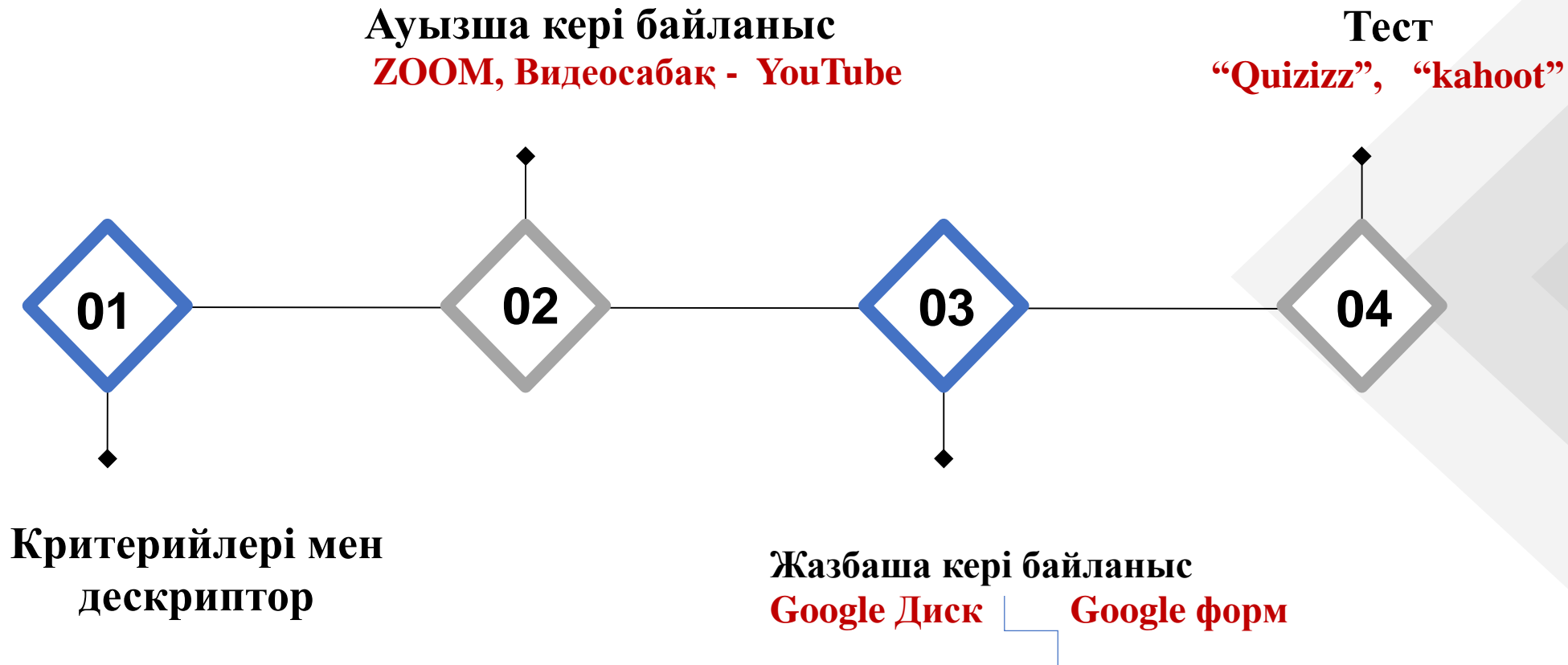
ПРАКТИКАЛЫҚ СЕМИНАРДЫ БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙІ

өте жақсы	ЖАҚСЫ	ҚАНАҒАТТАНАРЛЫҚ
<p>Білім алушы практикалық тапсырмаларды мектептегі тәжірибесімен байланыстыра және сәйкестендіре біледі, жағдаяттарды дұрыс шеше біліп, дұрыс негізделген шешім жасай алады, бағалауы, ашық, логикалық сұрақтарды өзі құрастыру арқылы жауап береді.</p>	<p>Білім алушы теориялық білімін пайдаланып практикалық тапсырмаларды мектептегі тәжірибесімен байланыстыра және сәйкестендіруде аздаған қателіктер жібереді, оқытушының ескертпесінен кейін оны жөндей алады</p>	<p>Білім алушы практикалық тапсырма кезінде теориялық білімін сәйкестіндерге алмайды, міндетті деңгейдегі тапсырманы орындауда қателік жібереді, жағдаяттарды шешуде талдау жасау деңгейі төмен</p>

СТУДЕНТТИҢ ӨЗІНДІК ЖҰМЫСЫН (СӨЖ) БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ

өте жақсы	ЖАҚСЫ	ҚАНАҒАТТАНАРЛЫҚ
Білім алушының өзіндік жұмыс мазмұны тақырыбы және қойылған талаптарға сәйкес келеді	Білім алушының өзіндік жұмыс мазмұны тақырыбы және қойылған талаптарға сәйкес келеді	Білім алушының өзіндік жұмыс мазмұны тақырыпқа және қойылған талаптарды аздап түсінетінін байқатады
Материалды жинақтай біледі және сын тұрғысынан ойлауға бағытталған өзіндік тапсырмалар (логикалық таблица, кесте, блок-схема және моделін) негізделген шешім, сенімді дәлелдемелермен құрастыра алады	Материалды жинақтай біледі және сын тұрғысынан ойлауға бағытталған өзіндік тапсырмалар (логикалық таблица, кесте, блок-схема және моделін) негізделген шешім, сенімді дәлелдемелері жеткізіксіз	Материалды жинақтай білу жәнесын тұрғысынан ойлауға бағытталған өзіндік тапсырмалар (логикалық таблица, кесте, блок-схема және моделін) негізделмеген сенімді дәлелдемелері қамтылмаған
Өзіндік ой-тұжырым, қорытынды жасай алады	Өзіндік ой-тұжырым, қорытынды жасауда қиналады	Өзіндік ой-тұжырым, қорытынды жасауы ішінара байқалады

Қалыптастырушы бағалау ұйымдастыру алгоритмі

Ауызша кері байланыс - ZOOM, Видеосабак - YouTube

ZOOM

ВИДЕО ДӘРИС (YouTube)

<https://youtu.be/7W-emhSMnKA> -

Сын тұрғысынан ойлауға үйрету модулі

<https://youtu.be/eB3P-HVWU9w> -

қалыптастырушы бағалау әдістері

<https://youtu.be/L9mpsehmq4I> -

сыныптасын өзін өзі бағалау

https://youtu.be/A_69rhlMXPp -

жиынтық бағалау

<https://youtu.be/rAgXSRydqZA> -

кері байланыс және рефлексия

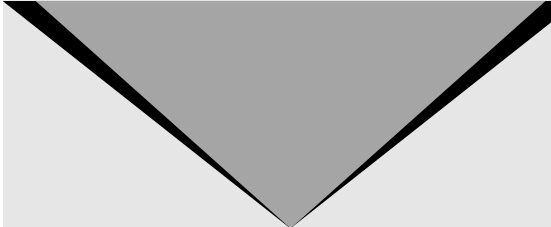
Жазбаша кері байланыс - Google Диск

Google форм

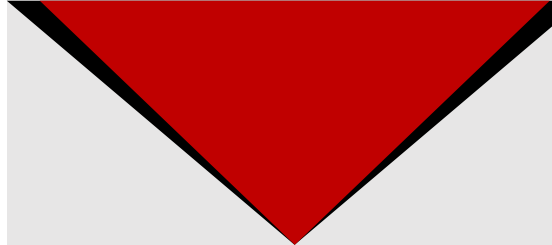
Жеке жұмыс «Дарындылық даралықтың дамуы» Блум таксономиясы құрылған тапсырма

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeGdNmSzq2hibC5Osy2H_G9Kt8GFO91zzTei3KwtObNSvVbOg/viewform?usp=sf_link

Сауалнама
Сыни тұрғыдан ойлауға үйрету модулі

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScyzDc2pbY7PxotHcQ3hclrYAOmIktof1jvy5V2XOIDSgUUTg/viewform?usp=sf_link

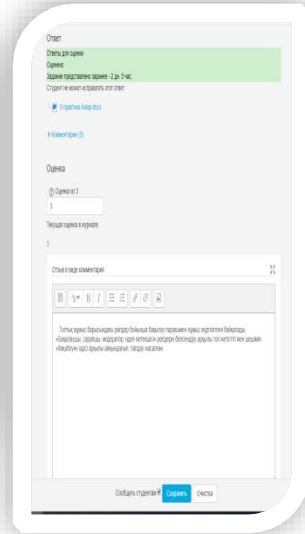
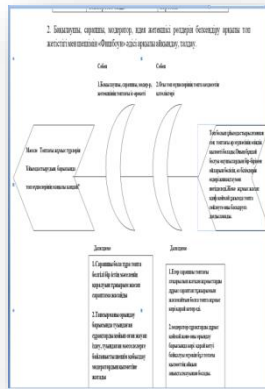

Кері байланыс
Сын тұрғысынан ойлау модулінің ерекшеліктері неде?

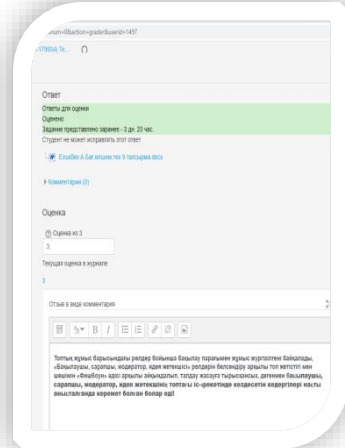
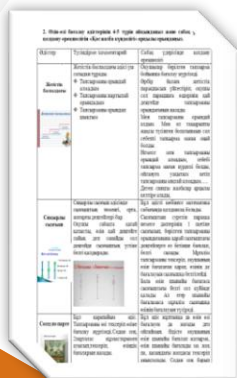
https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScXNV-ZVGypviMwaoudy4-bU9vA4dIgtM4n1RjghQR112CZ7Q/viewform?usp=sf_link

Жоғарыда жазбаша кері байланыс жиынтығы тиімді және сапалы оқыту мен оқуға бағытталады

СТУДЕНТТЕР ОРЫНДАҒАН ТАПСЫРМАЛАР, ӨЗІНДІК ЖҰМЫСТАРЫ

Бақылаушы, сарапшы, модератор, идея жетекшісі рөлдерін белсендіру арқылы топ жетістігі мен шешімін **«Фишбоун» әдісі** арқылы айқындау, талдау

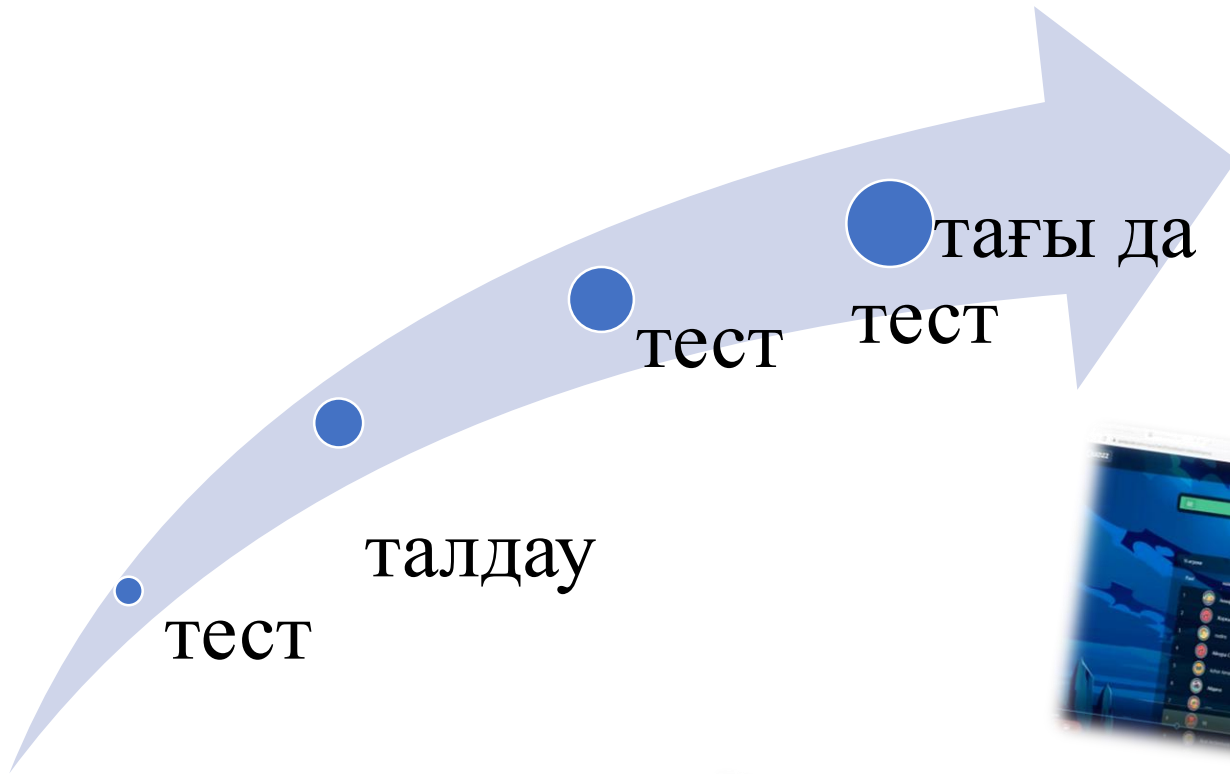
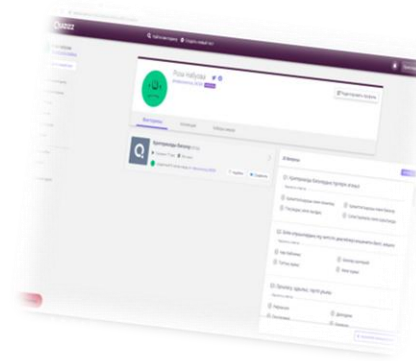
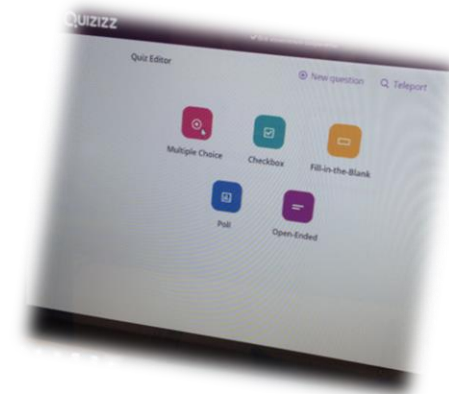
Кері байланыстың тиімді әдістеріне **«Қос жазба күнделігі»** арқылы ұсыныстар тізбесі мен сабақ үдерісінің кезеңдерінде қолданылуын талдау жасаңыз

Ж
А
З
Б
А
Ш
А

К
Е
Р
І

Б
А
Й
Л
А
Н
Ы
С

Quizizz

Оқудағы жетістіктерді бағалау жүйесі – бұл білім бағдарламаларын меңгеру сапасын бағалаудың жүйесі (білім алушылардың білім берудегі жоспарланған нәтижелерге жетуі), білім процесінің маңызды элементі

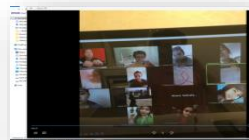
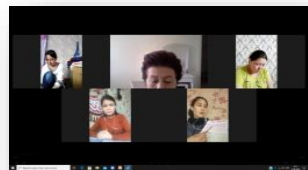
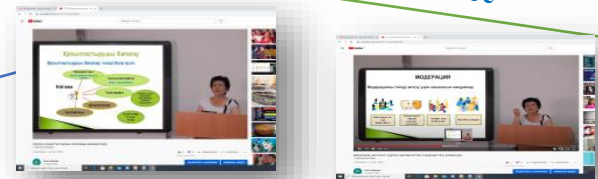
Жиынтық бағалау үдерісі

ҚОРЫТЫНДЫ БАҒАЛАУ, ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУ ...

АУЫЗША КЕРІ БАЙЛАНЫС
ZOOM

АУЫЗША КЕРІ БАЙЛАНЫС
Видеосабак - YouTube

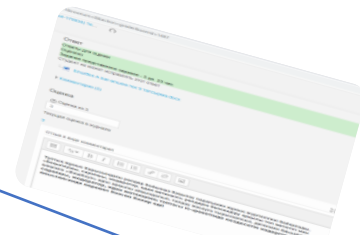

ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУ

КРИТЕРИЙ АРҚЫЛЫ

ЖАЗБАША КЕРІ БАЙЛАНЫС

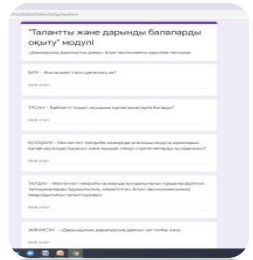

САУАЛНАМА, КЕРІ БАЙЛАНЫС АРҚЫЛЫ
Google Диск Google формы

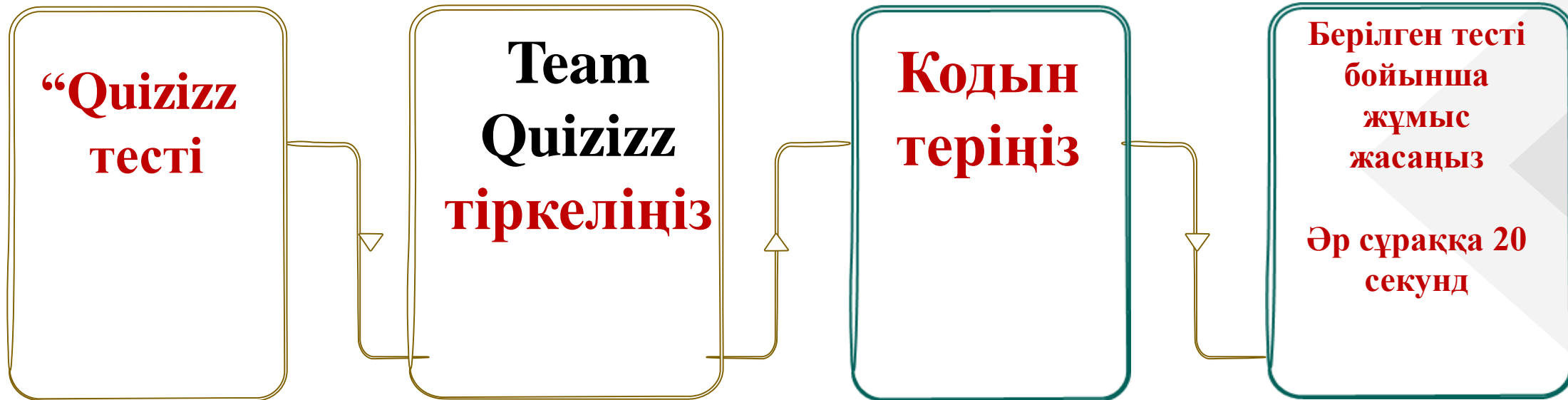
ТЕСТ
“Quizizz”, “kahoot”

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АРҚАЛЫҚ БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АРҚАЛЫҚ БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АРҚАЛЫҚ БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АРҚАЛЫҚ БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ
1. Білімділік	2. Тілдік	3. Денсаулық сақтау	4. Қызығушылық
1. Білімділік	2. Тілдік	3. Денсаулық сақтау	4. Қызығушылық
1. Білімділік	2. Тілдік	3. Денсаулық сақтау	4. Қызығушылық
1. Білімділік	2. Тілдік	3. Денсаулық сақтау	4. Қызығушылық

ОЙ ТОЛҒАНЫС РУБРИКАСЫ

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР

1. Бастауыш білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты, ҚР Үкіметінің қаулысы №327, 25.04.2015 ж.
2. Бастауыш сынып мұғалімдеріне арналған критериалды бағалау бойынша нұсқаулық. Оқу-әдістемелік құрал. /«Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ/ О.И.Можаева, А.С.Шилибекова, Д.Б.Зиеденованың редакциясымен/ – Астана, 2016.- 48 б.
3. Өңірлік және мектеп үйлестірушілеріне арналған критериалды бағалау бойынша нұсқаулық. Оқу-әдістемелік нұсқаулық /«Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ/ О.И.Можаева, А.С.Шилибекова, Д.Б.Зиеденованың редакциясымен/ – Астана, 2016.- 46 б.- кітап (жаңартылған білім беру бағдарламасы)
4. Қазақстан Республикасы Білім және Ғылым министрлігі № 345 бұйрығы 13.08.2020ж
5. 2020-2021 оқу жылының басынан бастап №125 бұйрыққа (Қазақстан Республикасы Білім және ғылым Министрлігінен) енгізілген өзгерістер шеңберінде тоқсандық бағаны есептеу формуласы, Алтынсарин атындағы Ұлттық білім Академиясы «Шектеу шаралары жағдайында оқыту кезіндегі қалыптастырушы бағалау» жадынама

Интернет

1. www.cpm.kz.
2. <https://powerpointbase.com>
3. <https://drive.google.com/file/d/1KsRnxFnMwSkj5Od1Wk-syyIgnIKlPoI2/view?usp=sharing>
4. <https://youtu.be/4Z3ggIc9BwY>
5. <http://youtube.stepfor.top/wondershar...>